

SCHEIDSGERECHT VOOR HET NEDERLANDSE ZIEKENHUISWEZEN

Kenmerk: 99/08

ARBITRAAL VONNIS

Arbitraal vonnis in de zaak van:

1. A,
2. B,
3. C,
4. D,
5. E,
6. F,

eisers, hierna mede aan te duiden als 'de maatschap' of 'de maatschap Heelkunde',

gemachtigde mr A.H.Vermeulen,

tegen

de stichting X,
gevestigd te Y,
verweerder,

gemachtigde mr J.E.Lenglet.

---

1. De procesgang

1.1. Eisers hebben bij memorie van eis het Scheidsgerecht verzocht het volgende te beslissen:

- (a) Verweerder te veroordelen tot betaling aan de maatschap Heelkunde van een bedrag groot f 280.000 vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 1 mei 1996 tot en met de dag der algehele voldoening.
- (b) Verweerder te veroordelen tot betaling aan eisers van de door hen gemaakte incassokosten conform het tarief van de Nederlandse Orde van Advocaten ad f 12.518 vermeerderd met de wettelijke rente vanaf 1 mei 1996 tot en met de dag der algehele voldoening.
- (c) Verweerder te veroordelen in de kosten van deze procedure.

1.2. Verweerder heeft bij memorie van antwoord verzocht eisers in hun vorderingen niet te ontvangen althans hun deze te ontzeggen met een veroordeling in de kosten van de arbitrale procedure, de kosten van juridische bijstand van verweerder daaronder begrepen.

1.3. Op 20 mei 1999 heeft de mondelinge behandeling van het geschil plaats gevonden. Daarbij waren van de eisers aanwezig C en E, vergezeld van de gemachtigde van de maatschap, en namens verweerder J, K en mr . L. vergezeld van de gemachtigde van verweerder.

2. Samenvatting van het geschil

2.1. De maatschap bestond tot 1 december 1995 uit zeven maten. Met ingang van die datum is de zevende maat uitgetreden en tot heden niet vervangen. De maatschap heeft aan de uitgetreden maat een bedrag van f 280.000 aan goodwill betaald. In 1992 hebben partijen een overeenkomst gesloten waarbij verweerder zich onder bepaalde voorwaarden verplicht heeft dat bedrag aan de maatschap te vergoeden. Deze overeenkomst is vastgelegd in twee brieven uit 1992. In een brief van 11 februari 1992 van verweerder aan de maatschap merkt verweerder onder punt 3 het volgende op:

'U stelt voor dat het ziekenhuis de goodwill voor het praktijk gedeelte van de heer Z garandeert wanneer de heer Z zijn praktijk neerlegt en de omstandigheden in het ziekenhuis dusdanig zijn gewijzigd dat er geen werkzaamheden zijn voor een opvolger.

Wij zijn tot een dergelijke garantie bereid onder de volgende voorwaarden:

- Indien het ziekenhuis besluit om geen opvolger toe te laten wanneer de heer Z zijn praktijk neerlegt, zal het ziekenhuis garant staan voor de waarde van diens praktijk berekend volgens de alsdan geldende LSV-regels c.q. regelingen van overheidswege. Een zodanig besluit wordt alleen genomen indien alsdan blijkt dat er volgens de dan geldende maatstaven onvoldoende chirurgische werkzaamheden zijn. Wij gaan ervan uit dat de inzet van de aanwezige maatschapsleden tenminste gelijk blijft aan het huidige niveau.
- Indien binnen 5 jaar na het vertrek van de heer Z alsnog een chirurg wordt aangetrokken vindt door de alsdan aan het X ziekenhuis verbonden chirurgen verrekening van deze goodwill als hierboven bedoeld met het ziekenhuis plaats.'

In een brief van 3 april 1992 van verweerder aan de maatschap bevestigt verweerder dat hij heeft toegezegd 'dat, in geval de heer Z zijn praktijk in het X Ziekenhuis neerlegt en het ziekenhuis besluit om geen opvolger toe te laten, het ziekenhuis garant zal staan voor de waarde van diens praktijk, berekend volgens de alsdan geldende LSV-regels c.q. regelingen van overheidswege. Het ziekenhuis zal een zodanig besluit slechts nemen indien volgens de alsdan geldende maatstaven blijkt dat er onvoldoende chirurgische werkzaamheden zijn voor 7 chirurgen op voltijdbasis in het X ziekenhuis.' Uit het verslag van diezelfde datum blijkt dat partijen het daaromtrent geheel met elkaar eens zijn.

Bij beschikking van 2 oktober 1996 heeft de rechtbank te 's Hertogenbosch op verzoek van de maatschap een voorlopig deskundigenbericht gelast ter beantwoording van de vraag: 'Zijn er volgens de thans geldende maatstaven onvoldoende chirurgische werkzaamheden voor 7 chirurgen op voltijdbasis in het X Ziekenhuis te Y?' De deskundigen hebben vervolgens op 17 maart 1997 een voorlopig deskundigenbericht uitgebracht. Daarin hielden zij rekening met het 26 februari 1997 verschenen visitatierapport van de Nederlandse Vereniging voor Heelkunde. In hun bericht komen deskundigen tot de volgende eindconclusie: 'Gezien de door partijen aangevoerde overwegingen en op grond van de feitelijke omstandigheden waaronder het Ziekenhuis een zevende chirurg wenst toe te laten dient het Ziekenhuis in haar eis een zevende chirurg toe te laten in het ongelijk te worden gesteld.'

Tot heden is nog geen zevende chirurg aangetrokken. Volgens de maatschap dient dat ook niet te gebeuren, terwijl verweerder stelt nimmer aanleiding gevonden te hebben het besluit te nemen geen opvolger voor de vertrokken chirurg toe te laten.

2.2. De maatschap is – zakelijk weergegeven - van mening dat verweerder jegens haar toerekenbaar tekort schiet, althans jegens de maatschap onrechtmatig handelt door zonder redelijke grond en niettegenstaande het deskundigenbericht geen besluit te nemen om de vacature niet open te stellen.

2.3. Verweerder heeft – zakelijk weergegeven – het volgende gesteld.

Verweerder heeft zich in 1992 garant gesteld dat hij na het vertrek van Z aan de chirurgen, die alsdan de praktijk zouden voortzetten, het bedrag dient te vergoeden dat de maatschap aan Z

wegens goodwill zal betalen. Deze verplichting zal echter alleen ontstaan indien verweerder besluit om geen opvolger van Z toe te laten. Een dergelijk besluit zal volgens de in 1992 gesloten overeenkomst slechts worden genomen indien volgens de alsdan geldende maatstaven blijkt dat er in het ziekenhuis onvoldoende chirurgische werkzaamheden zijn voor zeven chirurgen op voltijdbasis. De vaststelling of er sprake is van 'onvoldoende chirurgische werkzaamheden' zal geschieden aan de hand van adhaerentiecijfers, aantallen ingrepen, polikliniekbezoeken, opnames enz.. De overgelegde productie leidt onafwendbaar tot de slotsom dat er op 1 december 1995 geen sprake was van een substantiële teruggang in adhaerentie. Ook overigens gaven de activiteiten van de maatschap in de periode 1992-1995 een zodanig beeld te zien dat onmogelijk van een wezenlijke inkrimping van de chirurgische werkzaamheden kan worden gesproken. Verweerder heeft dan ook terecht het besluit, om geen opvolger voor Z toe te laten, achterwege gelaten.

De vraagstelling is derhalve een heel andere dan die welke - bij nader inzien ten onrechte - aan de door de rechtbank benoemde deskundigen is voorgelegd. Het gaat en ging niet om de maatstaven welke ten tijde van de opdracht aan deskundigen golden. Het kan ook niet gaan over de maatstaven anno 1999. Op grond van de overeenkomst van 1992 zijn enkel de gegevens, zoals deze golden op of omstreeks 1 december 1995 - de datum van het vertrek van Z - maatgevend.

3. Hoorzitting

Beide partijen hebben aan de hand van pleitnota's hun standpunt nogmaals uiteengezet. Daarbij hebben eisers o.a. benadrukt dat het deskundigenbericht niet zomaar terzijde kan worden gelegd. Daarvoor zouden zwaarwegende argumenten moeten worden aangevoerd en dat heeft verweerder niet gedaan. Verweerder heeft tijd genoeg gehad zonodig een contra-expertise te laten uitvoeren. Voorts hebben eisers zich beroepen op de in de brief van 11 februari 1992 vermelde termijn van vijf jaar. Volgens hen is daarmee gegeven dat partijen ook in 1992 rekening hielden met de mogelijkheid van zich wijzigende omstandigheden.

Verweerder heeft herhaald dat de beoordeling van het geschil dient te geschieden op basis van de overeenkomst die partijen in 1992 zijn aangegaan. Gelet daarop is verweerder niet gehouden tot enige vergoeding.

4. Bevoegdheid van het Scheidsgerecht

De bevoegdheid van het Scheidsgerecht om het geschil bij wege van arbitrage te beslissen, berust op artikel 41 van de toelatingsovereenkomst en wordt door partijen erkend.

5. Beoordeling van het geschil

Uit de hierboven onder 2.1 genoemde overeenkomst blijkt dat verweerder in 1992 heeft toegezegd dat hij, indien Z de praktijk in het ziekenhuis neerlegt 'en de omstandigheden in het ziekenhuis dusdanig zijn gewijzigd dat er geen werkzaamheden zijn voor een opvolger', garant staat voor de waarde van diens praktijk, berekend volgens de alsdan geldende LSV-regels c.q. regelingen van overheidswege. Het woord 'alsdan' slaat onmiskenbaar terug op het ogenblik dat Z zijn praktijk zou neerleggen. Vaststaat dat die praktijk is neergelegd op 1 december 1995. Dit betekent dat beslissend is of er volgens de op 1 december 1995 geldende maatstaven in het ziekenhuis onvoldoende chirurgische werkzaamheden waren voor het toelaten van een zevende chirurg. Uit de door verweerder overgelegde gegevens volgt dat dit niet het geval was.

Eisers hebben zich voor hun stelling dat sprake is van gewijzigde omstandigheden beroepen op de in de brief van 11 februari 1992 genoemde garantie dat, indien binnen vijf jaar na het vertrek van Z alsnog een chirurg wordt aangetrokken, de alsdan aan het ziekenhuis verbonden chirurgen verplicht zijn de betaalde goodwill met verweerder te verrekenen. Dit beroep faalt. Deze garantie heeft geen andere betekenis dan dat eisers de goodwill die verweerder eventueel aan eisers zou hebben moeten betalen - berekend naar de maatstaven van 1 december 1995 - met verweerder moeten verrekenen indien binnen vijf jaar na 1 december 1995 een zevende chirurg zou worden toegelaten..

Ook het beroep van eisers op het deskundigenbericht moet worden verworpen. Zoals reeds overwogen zijn voor de door verweerder gegeven garantie slechts de maatstaven van 1 december 1995 bepalend en niet die van enige andere datum na dat tijdstip.

Arbiters zijn overigens van mening dat deskundigen zich niet aan de hen door de rechtbank gegeven opdracht hebben gehouden. De beschikking van de rechtbank is genomen op 2 oktober 1996 en deskundigen is daarbij de vraag voorgelegd of er volgens de thans geldende maatstaven onvoldoende chirurgische werkzaamheden voor zeven chirurgen op voltijdbasis in het ziekenhuis zijn. Bij het antwoord op die vraag hebben deskundigen het na 2 oktober 1996 verschenen visitatierapport van 26 februari 1997 betrokken. Daardoor zijn zij buiten de door de rechtbank gegeven opdracht gekomen.

Op grond van het vorenstaande is het Scheidsgerecht van oordeel dat verweerder jegens eisers niet gehouden is tot vergoeding van de door hen aan Z betaalde goodwill. De vorderingen van eisers dienen dan ook te worden afgewezen met hun veroordeling in de kosten van deze procedure, zoals hierna onder 6 nader bepaald.

6. Beslissing

Het Scheidsgerecht stelt het volgende arbitrale vonnis vast:

1. De vorderingen van eisers worden afgewezen.
2. Eisers worden veroordeeld in de kosten van deze procedure, begroot op f 2.500,- aan salaris voor de gemachtigde van verweerder en op f 6.078,- aan kosten van het Scheidsgerecht.

Aldus gewezen te Utrecht op 18 juni 1999 door mr C.J. van Zeben, voorzitter, dr A.M. van der Heyden, W.G.C. Kok, mr N.A. Neyzen en dr G.R. de Zeeuw, leden, met bijstand van Mr M. Bitter, griffier.